במדינה

זהירות, כאן מתפטרים!

ראש הממשלה נכשל בשניה במאמציו להרחיב את הקואליציה הממשלתית. גם הציונים הכלליים מיסודם של רוקח וברנשטיין השיבו בשלילה. בפעם הראשונה נכשל מר בן־גוריון, המומחה לטקטיקה מפלגתית, לפני כמה חדשים במו"מ שניהל עם הקצה השמאלי — מפ"ם. אז התנהל הויכוח בין מפא"י ומפ"ם בנוסח כזה:

— בלעדינו לא תוכלו! — אמרו אנשי מפ"ם...

— גם בלעדיכם — השיבו אנשי מפא"י.

ומיד החל מו"מ עם הכלליים. וגם מו"מ זה נכשל.

הויכוח הפנימי בתוך מפלגה זאת התנהל באופן כזה:

— כדאי להכנס לממשלה ולהשיג ויתורים מכסימליים — אמרו המחייבים.

— מוטב להשאר בחוץ ולצבור הון מכשלון הממשלה, טענו השוללים, והכריעו ברוב.

בן־גוריון נשאר, איפוא, פנים אל פנים עם הדתיים.

והללו יידעו לנצל את מעמדם הקובע, כי בלעדם אין רוב לבן־גוריון בכנסת.

אולם אתם בלבד, עם הדתיים, ירבו הקשיים לממשלה ולבן־גוריון ולמפלגתו, לא רק בקרב הצבור הרחב, אלא גם לבוחרי מפא"י עצמם.

הדתיים יוכלו לאיים בהתפטרויות, אם תביעותיהם בשטח הכשרות והתחבורה, החינוך וההוויי, לא תתמלאנה. ופירוש הדבר — פחות בשר, פחות נוחיות בשבת, יותר חינוך דתי במחנות העולים, יותר תפילות בטכסים ציבוריים וכדומה.

היה זמן וסיפרו בדיחה כזאת על חשבון איומי ההתפטרויות של הדתיים:

— אם לא... אנו נתפטר — איים הרב מיימון...

— הריך רב בישראל — השיב ד. בן־גוריון באירוניה — הוסיף לפחות „בלי נדר".

בדיחה זאת כבר איננה אקטואלית. הפעם יצטרך ראש הממשלה להזהר. עד עתה יכול לתמרן במפ"ם ובכלליים נגד הדתיים. עד עתה יכול להסתדר בלעדי אלה או בלעדי אלה, אולם מעתה בלעדי הדתיים לא יוכל עוד.

ובהזדמנות זאת, כדאי להעיר הערה לשבחו של המוסר המדיני־הפנימי־המפלגתי שלנו. רבות דיברו על השאיפות לתיקים מיניסטריאליים שישפיעו לטובת ההכרעה בקרב מפ"ם והכלליים.

ה„מיניסטריאליזם" — גורם חשוב הוא בסחר־מכר המדיני בעולם כולו. אצלנו — לא. הקנאות המפלגתית גברה על היצר המיניסטריאלי. גם זו לטובה.

לתת צו לרמטכ"ל...

רק בכדי שלא להתחיל בענין חם קבע היו"ר כי המושב החדש של הכנסת — לאחר הפגרא הקטנה של הפסח — יתחיל בענין צדדי, בחוק שנשכח עוד לפני שדנו עליו. כל האופוזיציה, מקיר אל קיר — חירות, הכלליים, מפ"ם, מק"י, לוחמים — דרשו ויכוח על הסיפוח.

והממשלה? — היא החליטה בערך כך:

— רצונכם לדבר? דברו!

אנשי האופוזיציה הצטרכו, איפוא, לפתוח בויכוח, במקום להגיב על דברי הממשלה.

מפ"ם ומק"י הציעו לפנות בתלונה אל מועצת הבטחון. „חירות" הכריזה על אי־הכרה. „הכלליים" תבעו פעולות נגד הסיפוח. פרידמן־ילין היה היחיד שהוציא מסקנות הגיוניות: „שר הבטחון צריך לתת צו לרמטכ"ל, ועל הצבא לזוז"...

הדוברים מסיעות הממשלה העירו כי לא רק עבדאללה סיפח חלקי א"י, שנועדו למדינה ערבית, אלא גם אנחנו סיפחנו. ואין ערבות, כי מועצת הבטחון לכשתדון על סיפוחים תפסח על חלק מהם.

ושר החוץ הוסיף על הצהרותיו הקודמות כי „השאלה פתוחה" וכי „הממשלה לא הכירה" וכי „ממשלת ישראל רוצה שלום עם כל שכנותיה", הפירוש שניתן בארץ ובחו"ל להצהרות אלה: „בלי שלום לא תתכן הכרה בסיפוח".

וכך הסתיים הויכוח. כל סיעה נשארה בעמדתה המוצהרת „כלפי ההיסטוריה", וכן גם הממשלה.

אך לאחר סיום הויכוח, החל ויכוח שני:

— מדוע לא השתתף בויכוח הראשון ראש הממשלה? כולם ראוהו קרב אחרון" אצלנו החל באחד במאי הקרב הראשון בין מפלגות הפועלים. והאחד במאי — כך קובעים מכל הצדדים — האחרון המשותף.

הקרב השני בין שני האגפים הפועליים — מפא"י הסוציאליסטית ומפ"מק"י הקומוניסטיים, עמד להתחולל בשבוע שעבר. הוא נדחה להשבוע ביום ה', כשהועד הפועל של ההסתדרות ידון בבעיה, שנוסחה באופן דיפלומטי: „ההסתדרות בתנועת הפועלים הבין־לאומית". במלים פשוטות יותר זירוש הדבר, שבישיבה תעמוד השאלה אם על ההסתדרות לצאת את האינטרנציונאל המקצועי או לאו.

מפא"י טוענת — ההסתדרות שלנו היא האירגון הבלתי־קומוניסטי היחיד שנשאר בתוך הפדרציה העולמית של האגודות המקצועיות. מפ"ם תטען: מפא"י עושה את שליחות ה„מערב". מק"י תשאל: כמה דולארים קבלה מפא"י בעד הבגידה...

ל"ג בעומר בצפת
„בתי מלון? מה זה?"

ל"ג בעומר בירושלים
„כבאים? מוסד אפיקורסי!"

קורא בסטינגרמות, עורך רשימות, ומניע בעצבנות בראשו, כבכל פעם לפני שהוא מסתער להתקיף את יריביו ולהגן על עמדתו. ובכל זאת שתק. הויכוח הזה — טרם נסתיים.

„זה יהיה קרב ראשון"

חגיגות „הסולידאריות הפועלית" של האחד במאי נגמרו במכות. מכות בת"א, ברמלה, מגדל־גד, ושערוריות בלי מכות בירושלים, חיפה, טבריה וכו'. האחד במאי הוא חג ה„אינטרנציונאל", ובשיר ה„אינטרנציונאל" יש פסוק: „זה יהיה אחר כך תהיה הצבעה, ולמפא"י — רוב הקולות.

מפם־מק"י יודיעו, כי ההכרעה בשלים זה לא כלום, וכי הם נשארים.

— כיצד נשארים?

— ככה. יודיעו ל„אינטרנציונאל" כי הם נשארים. הם סולידאריים אתו.

המכות ביום הסולידאריות הבינלאומית הן כאין וכאפס לעומת הרגב הגדול שיפרוץ בגלל „הסולידאריות" הפרסיזאנית של האופוזיציה ההסתדרותית עם האינטרנציונאל.

רק בעת זה יתחיל...

יובל האוניברסיטה העברית
פתיחה פורמלית

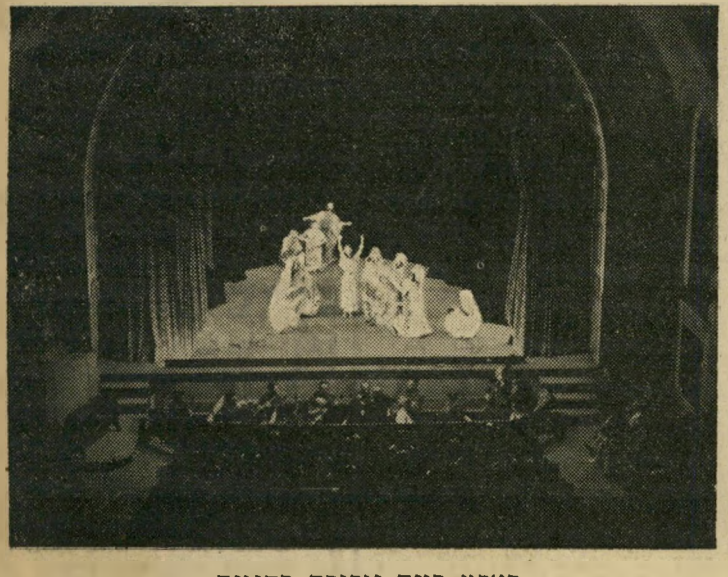

באלט רינה ניקובה בחגיגה
המשך משעשע